

Skörd av trädgårdsväxter 2013

Horticultural production 2013

I korta drag

Arealer och skördar för kryddväxter och kruksallat reviderades den 27 augusti 2014. I den ursprungliga versionen av denna rapport angavs betydligt lägre arealer och skördar för dessa grödor.

Små förändringar i odlingen av trädgårdsväxter.

Den svenska trädgårdsodlingen visade inte upp några stora förändringar 2013 jämfört med året före. Sett till areal var de enda skillnaderna en ökad växthusyta för odling av kryddväxter med 12 procent, medan växthusarealen för kruksallat istället minskade med 13 procent. Båda dessa grödor uppvisade däremot en 9- respektive 7-procentig ökning av antalet skördade krukor jämfört med året innan.

Inom frilandsodlingen syntes inga förändringar i odlade arealer jämfört med 2012, medan skörden av gurka och purjolök ökade med 33 respektive 39 procent samtidigt som skörden av isbergssallat istället minskade med 22 procent.

Gurka var den största växthusgrödan år 2013 med en odlad yta om 608 900 kvadratmeter och en skörd på 27 900 ton. Den arealmässigt största grödan på friland var jordgubbar, som odlades på 2 152 hektar, medan morot stod för den största produktionen med en skörd på 112 800 ton.

Jörgen Persson, 036 – 15 59 43
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4153
Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 15 april 2014.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Bra att veta	3
Växthusodling	3
Frilandsodling	5
Tabeller	8
Teckenförklaring	8
1. Areal för undersökta trädgårdsväxter	9
2. Skörd av undersökta trädgårdsväxter	9
3. Relativa medelfel för odlade arealer och skördar 2013	9
Fakta om statistiken	10
Detta omfattar statistiken	10
Så görs statistiken	10
Statistikens tillförlitlighet	10
Annan statistik	11
Elektronisk publicering	11
In English	12
Summary	12
List of tables	13
List of terms	13

Statistiken med kommentarer

Bra att veta

I den här rapporten redovisar vi odlingsarealer och skördar för några av de mest producerade ätliga grödorna i svensk trädgårdsodling. Statistiken omfattar produktionen från alla kända yrkesmässiga odlare av trädgårdsgrödor med en yta om minst 0,25 hektar friland eller 200 kvadratmeter växthus. Resultaten baseras på en enkätundersökning som skickades ut till en dryg fjärdedel av dessa odlare, där vi frågade efter hur stor yta som ägnats åt odling av respektive gröda, samt hur stor skörd man producerat år 2013. Utifrån de insamlade uppgifterna har vi sedan skattat totala arealer och total produktion av respektive gröda.

I texten noteras förändringar i jämförelse med tidigare år eller perioder i de fall dessa kan anses vara statistiskt säkerställda. I detta fall innebär en statistiskt säkerställd skillnad att man med 95 procents säkerhet kan säga att förändringarna är en följd av skillnader i data, och inte en följd av den använda metoden. Detta gäller dock inte avkastningsberäkningarna, där det är svårt att uppskatta den statistiska säkerheten. Därför ska också skillnader i avkastning jämföras med stor försiktighet.

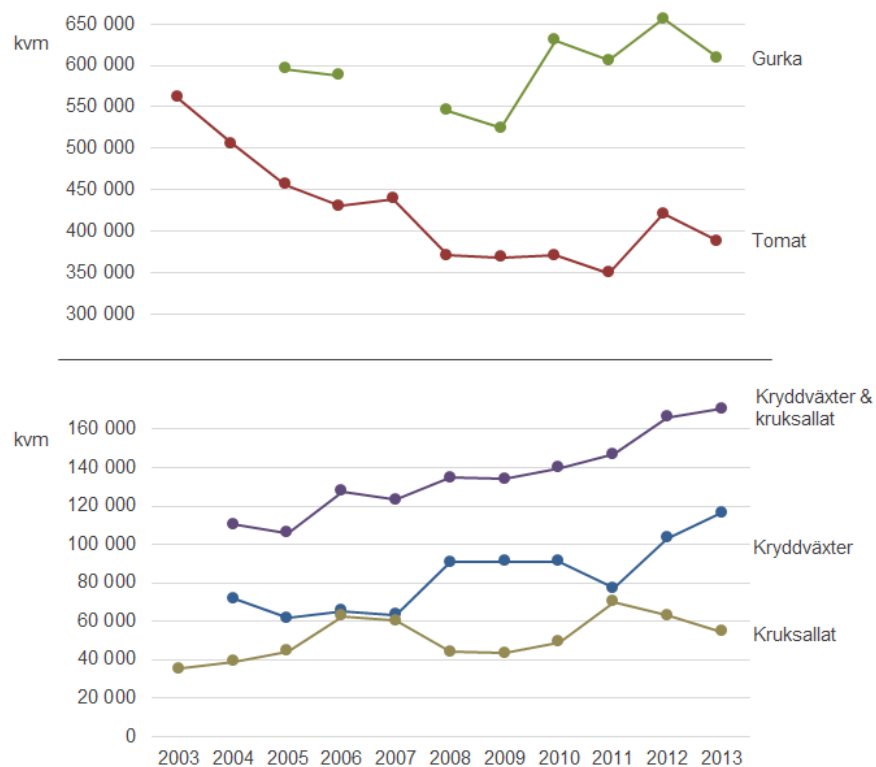
De skördade vikter som presenteras för frilandsgrodor består av en blandning av netto- och bruttovikter, eftersom enkäten inte specificerade vilken vikt som avsågs. Bruttovikt är den vikt grödan har direkt efter skörd, medan nettovikt är den vikt grödan har vid försäljning, efter till exempel tvättning och rensning.

Växthusodling

Undersökningen omfattar växthusodlingen av tomat, gurka, kryddväxter och kruksallat. De odlade ytorna för tomat och gurka var 388 100 respektive 608 900 kvadratmeter, vilket innebär att ytorna förblev oförändrade både jämfört med året innan och med medeltalet för de fem föregående åren (Figur A).

Figur A. Yta för odling av undersökta växthusgrödor år 2003–2013

Notera skalskillnaderna i de två diagrammen.

Eftersom kryddväxter och kruksallat i många fall odlas i samma växthussystem speglar växthusytorna för dessa grödor varandra i hög grad. Därför är det relevant att se på de två grödorna både som grupp och som enskilda grödor.

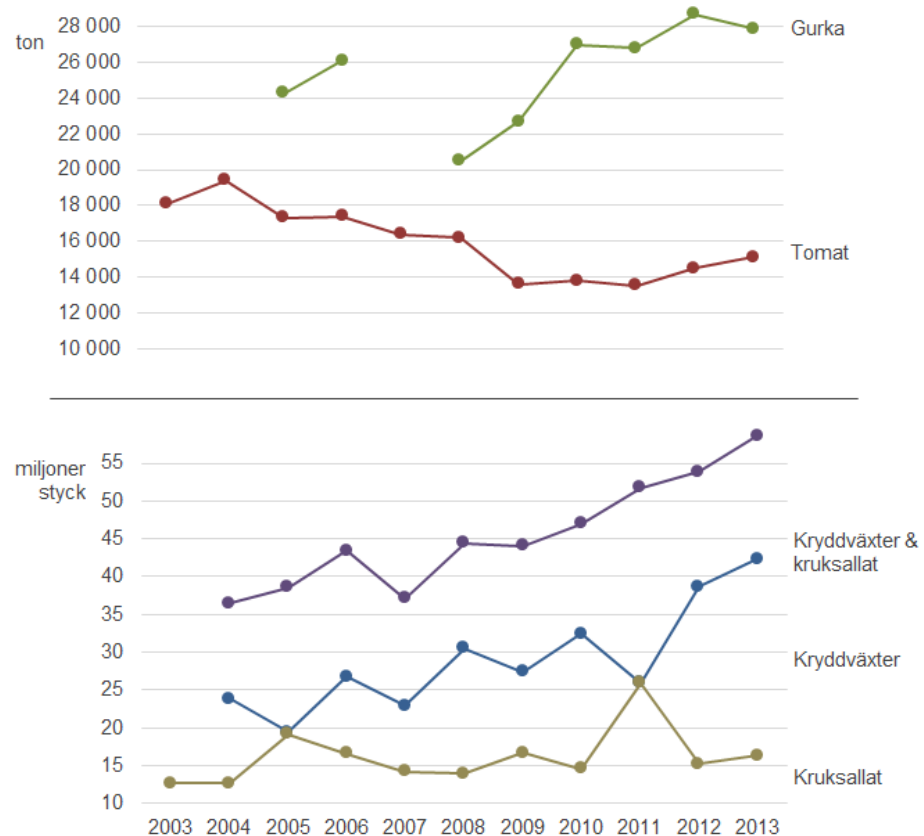
Den sammanlagda växthusytan ägnad åt odling av kryddväxter och kruksallat var 170 700 kvadratmeter år 2013. Sett till de enskilda grödorna minskade ytan för kruksallat med 13 procent mellan 2012 och 2013, medan den var oförändrad jämfört med genomsnittet för perioden 2008–2012. Ytan ägnad åt kryddväxter ökade med 12 procent mellan 2012 och 2013 och med 28 procent i jämförelse med genomsnittet för 2008 till 2012.

Skörden för tomat och gurka stannade på 15 100 respektive 27 900 ton år 2013, medan antalet producerade krukor kryddväxter och kruksallat uppgick till 42,3 miljoner respektive 16,3 miljoner.

Detta innebär att kryddväxtskörden ökade med 9 procent jämfört med 2012, och med 37 procent jämfört med genomsnittet för perioden 2008–2012. Skörden av kruksallat ökade med 7 procent jämfört med 2012 men var oförändrad jämfört med genomsnittet för den närmast föregående femårsperioden (Figur B). Varken gurka eller tomat uppvisade någon säkerställd förändring år 2013, vare sig jämfört med 2012 eller med snittet för perioden 2008–2012 (Figur B).

Figur B. Skörd av undersökta växthusgrödor 2003–2013

Notera skal- och enhetsskillnaderna i de två diagrammen.

Den samlade avkastningen för kryddväxter och kruksallat var något högre 2013 såväl jämfört med 2012 som med tidigare löpande medelvärden. Sett över tid finns en tendens till ökad avkastning för gurka, medan vare sig avkastningen för tomat eller den sammanräknade avkastningen för kryddväxter och kruksallat visar någon tydlig trend över tid (Tablå A). För kryddväxter och kruksallat ska man ha i åtanke att odlingsytan skiljer sig markant från den växthusyta som presenteras här och att de beräkningar på avkastning som visas här därför kan vara missvisande för dessa grödor.

Tablå A. Avkastning för växthusgrödor år 2003–2013

”K+K” motsvarar den sammanräknade avkastningen av kryddväxter och kruksallat. Notera att avkastningen för kryddväxter och kruksallat är att betrakta som osäker, eftersom den baseras på växthusyta till skillnad från odlad yta.

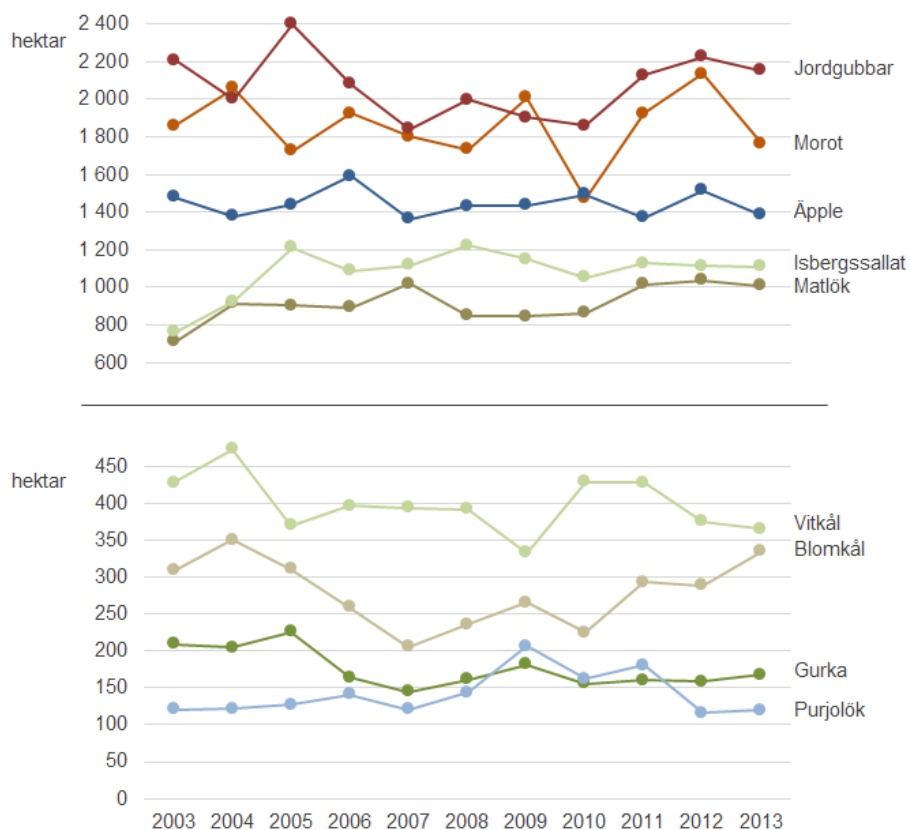
	Löpande 5-årigt medelvärde						2012	2013
	2003-2007	2004-2008	2005-2009	2006-2010	2007-2011	2008-2012		
Tomat (kg/kvm)	37,3	39,6	39,3	39,2	38,8	38,2	34,4	38,9
Gurka (kg/kvm)	..	..	41,5	42,0	42,0	43,5	43,7	45,8
K+K (st/kvm)	..	333	333	327	329	334	324	343

Frilandsodling

Precis som de tre föregående åren var jordgubbar den trädgårdsgröda som täckte störst areal år 2013 med 2 152 hektar. De fyra därefter största grödorna var i fallande ordning: morot, äpple, isbergssallat och matlök. Den arealmässigt minsta av de undersökta grödorna var purjolök, som odlades på 120 hektar (Figur C).

Figur C. Areal för odling av undersökta frilandsgrödor år 2003–2013

Notera skalskillnaderna i de två diagrammen.

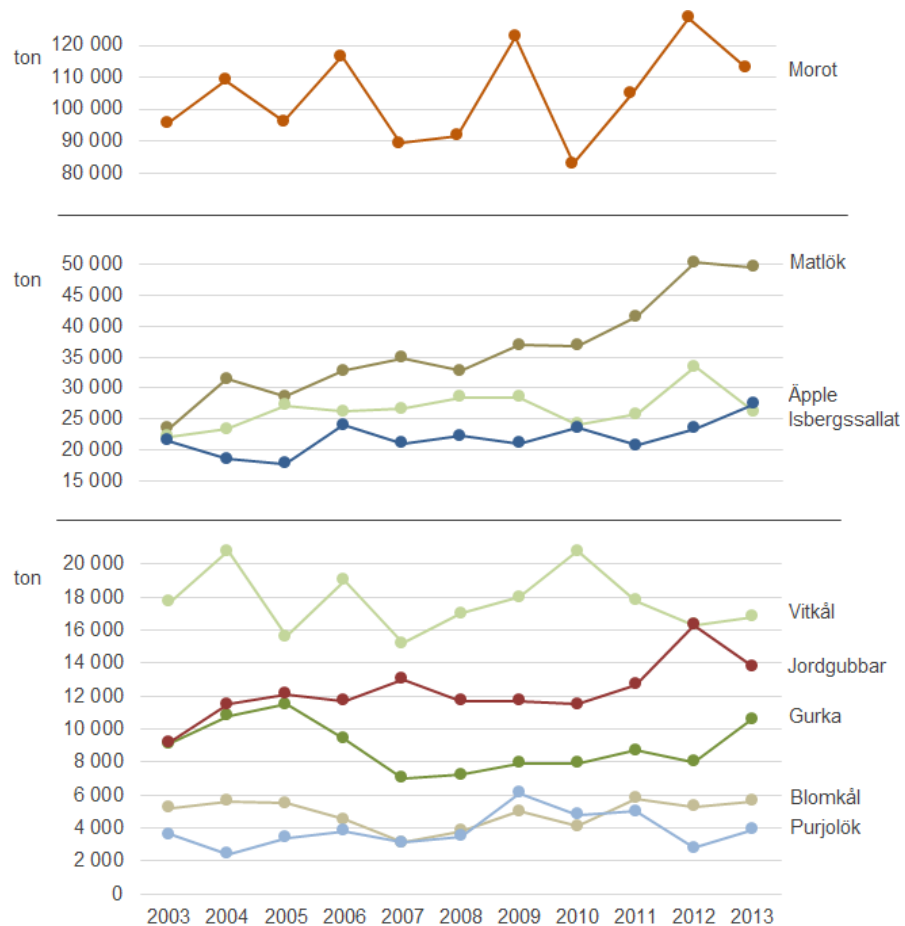

Ingen av de undersökta frilandsgrödorna uppvisade någon skillnad i odlad areal år 2013 jämfört med året före. Om man istället jämför med perioden 2008–2012 var purjolök den enda grödan som uppvisade någon skillnad i odlad areal, med en minskning på 26 procent. I en jämförelse på längre sikt, med genomsnittet för perioden 2003–2007, syntes inte några förändringar för någon av frilandsgrödorna (Figur C).

Morot var den vikt mästigt största grödan år 2013, med en produktion om 112 800 ton. Den näst största grödan var matlök, följt av äpple, isbergssallat och vitkål (Figur D). Jämfört med det föregående året ökade produktionen av gurka och purjolök med 33 respektive 39 procent, medan produktionen av isbergssallat istället sjönk med 22 procent. För alla de övriga grödorna var produktionen oförändrad.

Figur D. Skörd av undersökta frilandsgrödor år 2003–2013

Notera skalskillnaderna i diagrammen.

Om man istället jämför med den genomsnittliga produktionen under perioden 2008–2012 ökade produktionen av gurka och äpple med 33 respektive 24 procent, medan produktionen av alla övriga grödor inte uppvisade någon förändring. Sett i ett längre perspektiv ökade produktionen av matlök, äpple och purjolök med vardera 64, 33 och 20 procent år 2013 jämfört med genomsnittet för perioden 2003–2007.

Såväl gurka som morot, purjolök och äpple visade upp hög avkastning under 2013 jämfört med året före och föregående perioder, medan avkastningen för isbergssallat sjönk tillbaka till ett mer genomsnittligt värde efter en tillfällig uppgång under 2012 (Tablå B).

Tablå B. Avkastning i ton per hektar för frilandsgrödor år 2003–2013

	Löpande 5-årigt medelvärde						2012	2013
	2003-2007	2004-2008	2005-2009	2006-2010	2007-2011	2008-2012		
Gurka	50,5	50,8	48,9	48,9	48,3	48,7	50,3	63,0
Matlök	34,0	35,1	37,0	39,2	40,1	42,9	48,6	49,2
Morot	54,0	54,3	55,9	56,1	54,8	57,0	60,3	63,8
Blomkål	16,6	16,4	17,0	17,1	17,6	18,3	18,3	16,7
Vitkål	42,8	43,2	45,2	46,5	45,2	46,2	43,4	46,0
Isbergssallat	24,9	23,8	23,7	23,8	23,5	24,8	30,0	23,6
Purjolök	25,8	24,7	26,6	27,2	27,3	27,0	24,1	32,6
Äpple	14,1	14,3	14,6	15,3	15,3	15,3	15,4	19,8
Jordgubbar	5,5	5,9	5,9	6,2	6,2	6,3	7,3	6,4

Tabeller

Teckenförklaring

Legend

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
**	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Areal för undersökta trädgårdsväxter 2003–2013

1. Areas used for the horticultural crops included in survey

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Växthusyta (kvadratmeter)											
Tomater	561 600	505 300	456 000	430 100	439 100	370 100	367 800	370 500	349 400	421 000	388 100
Gurka	..	..	595 800	588 300	..	545 900	524 700	630 100	605 700	656 300	608 900
Kryddväxter	..	71 800	61 500	65 300	63 100	90 700	91 100	91 000	77 100	103 400	116 300
Kruksallat	35 200	38 700	44 400	62 500	60 100	44 100	43 100	49 000	69 900	62 800	54 400
Frilandsareal (hektar)											
Gurka	209	205	226	164	145	161	182	156	160	159	168
Matlök	710	915	902	894	1 018	849	844	865	1 017	1 036	1 007
Morot	1 861	2 060	1 727	1 925	1 804	1 734	2 008	1 474	1 927	2 135	1 767
Blomkål	309	351	311	259	206	236	266	225	293	289	335
Vitkål	428	474	370	397	394	392	333	429	428	376	365
Isbergssallat	762	926	1 211	1 088	1 118	1 222	1 149	1 052	1 128	1 112	1 111
Purjolök	121	122	127	141	121	144	207	162	181	116	120
Äpple	1 481	1 380	1 440	1 592	1 363	1 432	1 435	1 494	1 371	1 517	1 386
Jordgubbar	2 208	2 001	2 401	2 082	1 843	1 997	1 902	1 861	2 130	2 225	2 152

2. Skörd av undersökta trädgårdsväxter 2003–2013

2. Production of the horticultural crops included in survey

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Växthusskörd (ton eller 1 000-tal styck)											
Tomater (ton)	18 100	19 400	17 300	17 400	16 400	16 200	13 600	13 800	13 500	14 500	15 100
Gurka (ton)	..	..	24 300	26 100	..	20 500	22 700	27 000	26 800	28 700	27 900
Kryddväxter (st)	..	23 800	19 400	26 800	22 900	30 500	27 400	32 400	25 900	38 700	42 300
Kruksallat (st)	12 700	12 700	19 200	16 600	14 200	13 900	16 700	14 600	25 900	15 200	16 300
Frilandsskörd (ton)											
Gurka	9 100	10 800	11 500	9 400	7 000	7 200	7 900	7 900	8 700	8 000	10 600
Matlök	23 400	31 500	28 600	32 800	34 900	32 800	37 000	36 900	41 600	50 400	49 600
Morot	95 700	109 000	96 200	116 600	89 400	91 600	122 600	83 000	104 900	128 700	112 800
Blomkål	5 200	5 600	5 500	4 500	3 100	3 800	5 000	4 100	5 800	5 300	5 600
Vitkål	17 700	20 800	15 600	19 000	15 200	17 000	18 000	20 800	17 800	16 300	16 800
Isbergssallat	22 100	23 300	27 200	26 200	26 600	28 500	28 500	24 100	25 800	33 400	26 200
Purjolök	3 600	2 400	3 400	3 800	3 100	3 500	6 100	4 800	5 000	2 800	3 900
Äpple	21 500	18 500	17 700	24 000	21 000	22 200	21 000	23 500	20 700	23 400	27 400
Jordgubbar	9 200	11 500	12 100	11 700	13 000	11 700	11 700	11 500	12 700	16 300	13 800

3. Relativa medelfel för odlade arealer och skördar 2013

3. Relative standard error for cultivated areas and production 2013

	Växthusodling				Frilandsodling								
	Tomat	Gurka	Kryddväxter	Kruksallat	Gurka	Matlök	Morot	Blomkål	Vitkål	Isbergssallat	Purjolök	Äpple	Jordgubbar
Odlad areal	9 %	2 %	1 %	0 %	3 %	7 %	13 %	8 %	9 %	1 %	3 %	11 %	9 %
Produktion	3 %	4 %	3 %	0 %	3 %	6 %	14 %	4 %	6 %	0 %	2 %	5 %	6 %

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Statistiken omfattar alla kända odlare som år 2013 bedrev yrkesmässig odling av trädgårdsgrödor på en yta om minst 0,25 hektar friland, eller 200 kvadratmeter växthus. Data gällande kalenderåret 2013 inhämtades för växthusyta eller odlad yta samt produktion (i vikt eller antal) för:

- Växthusodlad tomat, gurka, kryddväxter och kruksallat
- Frilandsodlad gurka, matlök (gul och röd), morot, blomkål, vitkål, isbergssallat, purjolök, äpple samt jordgubbar

Så görs statistiken

En frivillig enkätundersökning skickades via post ut till ett urval företag som tidigare odlat trädgårdsväxter eller som registrerats för trädgårdsodling i Jordbruksverkets lantbruks- och stödregister, samt till företag som registrerat trädgårdsodling i någon form i Statistiska centralbyråns företagsregister. Den totala populationsramen (det antal företag som urvalet gjordes från) bestod av 4 026 företag, av vilka en dryg fjärdedel (1 089 stycken) fick sig tillskickat enkäter.

I syfte att täcka en så stor andel av den faktiska odlingen gjordes ett stratifierat urval, där de största kända företagen för respektive gröda totalundersöktes, medan mindre, sedan tidigare kända, producenter urvalsundersöktes. Ytterligare urvalsgrupper (strata) inkluderade bland annat ett urval trädgårdsföretag utan tidigare produktion av just de aktuella grödorna, samt ett urval företag som uteslutande återfanns i Statistiska centralbyråns företagsregister.

De företag som inte svarat på enkäten inom 8 veckor (och en påminnelse via post) efter första utskick kontaktades per telefon för att inhämta uppgifterna. För de företag som inlämnat ofullständiga uppgifter (partiellt bortfall), kompletterades dessa i möjlig mån också via telefonkontakt. I de fall detta inte var möjligt imputerades medelvärden för respektive odlingar i samma storleksordning av respektive gröda. Inga totalimputeringar (det vill säga manuell inmatning av ett företags *alla* data utifrån tidigare kända förhållanden) gjordes.

Efter imputeringar viktades resultaten från inkomna data upp genom rak uppräknings inom respektive stratum och summerades för att få total areal och produktion för respektive gröda. Arealen eller produktionen representerade maximalt 29 procent av det totala uppräknade värdet, vilket innebär att insamlade data från de i undersökningen deltagande företagen motsvarade mellan 71 och 100 procent av den uppräknade arealen eller produktionen för respektive gröda.

Statistikens tillförlitlighet

Undersökningen är behäftad med täckningsfel, urvalsfel, bortfallsfel, mätfel och bearbetningsfel. Övertäckning (där enkäten skickats ut till företag som inte bedrev kommersiell trädgårdsodling) förekom i viss mån, då 88 av de 913 svarande företagen angav att man inte bedrivit någon trädgårdsodling alls år 2013. Undertäckning förekom endast i den mån det fanns nystartad trädgårdsodling som inte registrerats under 2013.

Urvalsfel kan enbart förekomma i de strata där urval gjorts, som omfattar 3 736 av populationsramens 4 026 företag. Urvalet inom respektive stratum gjordes slumpmässigt, varför eventuella urvalsfel torde vara små. Totalt nåddes 913 av de 1 089 företagen, vilket innebär ett bortfall om 16 procent. Den lägsta svarsfrekvensen i ett enskilt stratum uppgick till 74 procent, medan svarsfrekvensen i de stratum som ämnades totalundersökas uppgick till mellan 86 och

100 procent. Bortfallet kompenseras genom rak uppviktning av resultaten inom respektive stratum.

Tio procent av de inkomna svaren saknade enstaka uppgifter (partiellt bortfall). Detta tyder på att vissa efterfrågade data kan ha varit svåra för brukarna att uppskatta, och ger upphov till ett visst mätfel. Till synes orimliga angivna värden har kontrollerats och i förekommande fall korrigerats för att undvika stor påverkan på sammanräknade data. Som helhet uppskattas mätfelet ha liten inverkan på resultaten. Bearbetningsfel kan förekomma genom felaktig digitalisering av data, felaktiga imputeringar och felaktiga beräkningar. Korrekturläsning av såväl data som beräkningar har skett löpande vid ett flertal tillfällen under dataanalysen, varför bearbetningsfelen uppskattas vara försumbara.

Medelfelet för de redovisade resultaten uppgick till maximalt 13 procent för arealdata, och 14 procent för produktionsdata (Tabell 3). Medelfelet är ett mått på de redovisade uppgifternas precision och täcker de felaktigheter som urvals- och bortfallsfel kan ge upphov till. Utifrån medelfelen kan ett 95-procentigt konfidensintervall beräknas enligt följande exempel: För den redovisade produktionen av växthusgurka kan man med 95 procent säkerhet säga att det sanna värdet ligger mellan 25 929–29 865 ton gurka, det vill säga: $27\ 897 \pm (1,96 \times 3,6 \text{ procent medelfel} \times 27\ 897)$. I detta konfidensintervall ingår dock inte effekterna av undertäckning, mätfel och bearbetningsfel.

I rapporten noteras skillnader mellan enskilda års areal eller produktion i de fall då värdenas 95-procentiga konfidensintervall inte överlappar med varandra. Detta utgör en konservativ metod för att jämföra värden utifrån en signifikansnivå på 5 procent, i vilken risken att peka ut en förändring som inte är sann (så kallade typ II-fel) är relativt liten, men risken att missa en del faktiska skillnader istället är något större (typ I-fel).

Annan statistik

Trädgårdsproduktion 2011 redovisas i det statistiska meddelandet JO 33 SM 1201, korrigerad version 2012-09-03.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

In this report, we present utilized areas and production for some of the most important edible crops in the Swedish horticultural production. The statistics are based on the production by commercial producers with a cultivated area of at least 0.25 hectares open ground or 200 square meters of greenhouse.

The horticultural production did not exhibit any major changes in 2013 compared to the preceding year. The only differences in area use were an increase by 12 percent in the greenhouse area utilized for the cultivation of aromatic plants and a decrease in the greenhouse area used for potted lettuce, which went down by 13 percent. Both these crops did however exhibit an increase in the amount of produced pots by 9 and 7 percent respectively.

Among the open ground crops no changes in utilized areas were seen, while the production of cucumber and leek increased by 33 and 39 percent respectively and the harvest of iceberg lettuce decreased by 22 percent.

Cucumber was the most significant greenhouse crop, utilizing an area of 608 900 square meters and exhibiting a harvest of 27 900 metric tons. From an area perspective, strawberries was the largest open ground crop with a utilized area of 2 152 hectares, while carrots exhibited the largest production, with a harvest of 112 800 metric tons.

List of tables

Legend	8
1. Areas used for horticultural crops included in survey	9
2. Production of horticultural crops included in survey	9
3. Relative standard error for cultivated areas and production 2013	9

List of terms

Areal	Area
Blomkål	Cauliflower
Friland	Open ground
Gurka	Cucumber
Hektar (ha)	Hectare
Isbergssallat	Iceberg lettuce
Jordgubbar	Strawberries
Kruksallat	Potted lettuce
Kryddväxter	Aromatic plants
Kvadratmeter (kvm)	Square meters
Matlök	Onions
Medelfel	Standard error
Morot	Carrot
Purjolök	Leek
Stycken (st)	Pieces
Tomat	Tomato
Ton	Metric ton
Vitkål	White cabbage
Växthus	Greenhouse
Äpple	Apple